

Aktuellt om stöd för våtmarker inom jordbrukspolitiken

Magnus Bång, miljöanalysenheten Jordbruksverket

Förnyad jordbrukspolitik från 2023

- År 2023 förnyades EU:s gemensamma jordbrukspolitik, i Sverige och resten av EU.
- Varje land har nu en strategisk plan för landets jordbrukspolitik under åren 2023–2027.

Sveriges strategiska plan

- Den strategiska planen redovisar stöd och mål för politiken.
- EU-kommissionen godkände Sveriges strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027, i oktober 2022.
- Stöd enligt den strategiska planen är möjliga att söka från 2023.
- Ersätter stöden i landsbygdsprogrammet.

Innebär den strategiska planen några förändringar i våtmarksstöden?

- Investeringsstöd för våtmarker och dammar
  - Ja, en del ändringar
- Miljöersättning för skötsel våtmarker och dammar
  - Inga ändringar

Skötselersättning - vad kan man få ersättning för?

- Arealersättning för skötsel av våtmarker eller dammar.
- Åtagandet som krävs är femårigt.
- Markersättning
- Våtmarken eller dammen ska vara anlagd eller restaurerad och godkänd av stödmyndigheten.

Ersättningsnivåer:

- Skötsel av våtmarker och dammar 4 000 kronor per hektar.
- Markersättning i hela landet utom Götalands södra slättbygder, åkermark 1 000 kronor per hektar.
- Markersättning i Götalands södra slättbygder, åkermark 3 000 kronor per hektar.

Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder

Stöd kan ges för:

- Anlägga och restaurera våtmarker och dammar för att öka retention av kväve eller fosfor
- Anlägga och restaurera våtmarker och dammar för biologiska mångfald
- Kalkfilterbäddar
- Tvåstegsdiken
- Andra investeringar för förbättrad miljöstatus i sjöar, vattendrag och hav

Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder

Syfte:

- leda till förbättring av vattenkvalitet med avseende på övergödning och fysisk påverkan
- bidra till att nå målen i vattendirektivet
- bidra till att skapa livsmiljöer och spridningsvägar för biologisk mångfald i odlingslandskapet

Budget och ansökningar

- Budgeten för investeringsstödet för vattenvårdsåtgärder för perioden 2023-2027 är drygt 400 miljoner kronor.
- Den är fördelad till länsstyrelserna genom beslut av Jordbruksverket.
- Ansökningar kan göras löpande men länsstyrelserna har också möjlighet att genomföra utlysningar.

Prioritering av ansökningar

- Poängsättning av ansökningar görs med urvalskriterier
- Urvalskriterierna kopplar till syfte och funktion mm, t.ex.
  - Våtmarken anläggs i område med övergödningssproblematik
  - Våtmarker utformas så att den gynnar hotade arter
- Generella (nationella) och valbara (länsstyrelsen kan välja)
- Maxpoäng 1000 p, för att kunna få stöd behövs minst 300 p

Största förändringarna i stödet

- Flera vattenvårdsåtgärder samlas i ett stöd.
- Målgruppen är avgränsad till företag.
- Stödnivåerna höjs generellt till 100 procent.
- En våtmark eller damm får inte användas som bevattningsdamm

Mer information om den strategiska planen och våtmarksstöden:

- Sveriges strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023–2027
<https://jordbruksverket.se/stod/eus-politik-for-jordbruk-och-fiske/strategiska-planen--for-eus-jordbrukspolitik>

<https://www.regeringen.se/regeringens-politik/landsbygd-livsmedel-och-areella-naringar/sveriges-strategiska-plan-for-den-gemensamma-jordbrukspolitiken-20232027/>
- Miljöersättning för skötsel av våtmarker och dammar
<https://jordbruksverket.se/stod/jordbruk-tradgard-och-rennaring/vatmarker-vattenvard-kalkfilterdiken-och-bevattningsdammar/skotsel-av-vatmarker-och-dammar>
- Investeringsstöd för vattenvårdsåtgärder
<https://jordbruksverket.se/stod/jordbruk-tradgard-och-rennaring/vatmarker-vattenvard-kalkfilterdiken-och-bevattningsdammar/vattenvardsatgarder>